

บันทึกข้อความ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
เลขที่รับ 1917
วันที่ 1 มิ.ย. 2562
เวลา 10.38

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน ฝ่ายตรวจสอบภายใน โทร. ๐ ๒๙๕๑ ๐๗๒๑

ที่ สธ ๐๕๐๔/๖๘ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (รอบ ๖ เดือน)

เรียน อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ตามที่กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานต่าง ๆ ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เชื่อถือได้ ของข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ทางการเงินการบัญชี นั้น ในรอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒) กลุ่มตรวจสอบภายในได้ตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผนฯ รวม ๓ กิจกรรม ได้แก่

๑. สอบทานและประเมินระบบการควบคุมภายใน
๒. ตรวจสอบด้านการเงินและการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการใช้จ่ายเงินบำรุง
๓. ตรวจสอบผลการดำเนินงาน “โครงการส่งเสริมสุขภาพด้วยเวชศาสตร์บูรณาการเพื่อ

ผู้สูงอายุ”

ซึ่งทั้ง ๓ กิจกรรมที่ตรวจสอบ พบว่าเอกสารส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง มีเพียงบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ

๑. ด้านการควบคุมภายใน พบว่า มีการควบคุมได้ในระดับหนึ่ง แต่ต้องวางแผนการควบคุมเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต
๒. เอกสารการเบิกจ่ายเงินขาดความครบถ้วน ถูกต้อง ซึ่งกลุ่มตรวจสอบภายในได้ให้ข้อเสนอแนะ วิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง เหมาะสม แก่หน่วยรับตรวจแล้ว ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางวิสุทธิโฉม คล้ายแก้ว)

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ทราบ

(นายมรุต จิรเศรษฐสิริ)

อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๑ มิ.ย. ๒๕๖๒

กลุ่มตรวจสอบภายใน
รายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
รอบ ๖ เดือน (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒)

.....

วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

๑. การบริการให้ความเชื่อมั่น

๑.๑ ตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนตรวจสอบการดูแลรักษาทรัพย์สิน และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทว่าเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด

๑.๒ การประเมินผลการปฏิบัติงานและเสนอแนะวิธีการ หรือมาตรการในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัดยิ่งขึ้น

๑.๓ เพื่อติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ว่าได้มีการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

๑.๔ เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตามระบบควบคุมภายในตามระเบียบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๑.๕ ตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขของรายงานการเงิน และรายงานผลการปฏิบัติงาน

๒. บริการให้คำปรึกษา

การบริการให้คำปรึกษาและตอบข้อหารือในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ การบริหารการเงิน การบริหารพัสดุและทรัพย์สิน รวมทั้งการบริหารงานด้านอื่น ๆ ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกให้เป็นไปตามนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี

๓. การติดตามผลการตรวจสอบ

เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจในการปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจให้ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบให้ทันสมัย

๔.๑ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายโดยส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในแบบมีส่วนร่วม

๔.๒ เน้นการตรวจสอบการปฏิบัติงานและการตรวจสอบการดำเนินงาน

๕. ประสานงาน

ประสานงานกับผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานอื่น และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๖. ดำเนินการ

ดำเนินการกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ขอบเขตการดำเนินงาน

หน่วยรับตรวจ จำนวน ๑๒ หน่วยงาน

๑. สำนักงานเลขาธิการกรม
๒. กองการแพทย์ทางเลือก
๓. สถาบันการแพทย์แผนไทย
๔. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๕. กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและพื้นบ้านไทย
๖. กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร
๗. กองวิชาการและแผนงาน
๘. กองสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ
๙. สถาบันการแพทย์ไทย-จีน
๑๐. โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน
๑๑. สำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
๑๒. กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม

ประเภทการตรวจสอบ ประกอบด้วย ๒ ลักษณะ คือ

๑. บริการให้ความเชื่อมั่น ประกอบด้วย ๘ ประเภท ดังนี้
 - ๑.๑ การตรวจสอบทางการเงิน (Financial Auditing)
 - ๑.๒ การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Auditing)
 - ๑.๓ การตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operational Auditing)
 - ๑.๔ การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Auditing)
 - ๑.๕ การตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Auditing)
 - ๑.๖ การตรวจสอบการบริหารงาน (Management Auditing)
 - ๑.๗ การตรวจสอบโครงการตามนโยบายของรัฐบาล (ถ้ามี)
 - ๑.๘ การตรวจสอบพิเศษ (Special Auditing)
๒. การบริการให้คำปรึกษาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้หน่วยรับตรวจ

เทคนิคที่ใช้ในการตรวจสอบ

๑. การสุ่มตัวอย่าง
๒. การตรวจนับ
๓. การคำนวณ
๔. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ
๕. การสอบถาม
๖. การสังเกตการณ์
๗. เทคนิคอื่น ๆ ที่จำเป็นในการตรวจสอบ

ผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานด้านการตรวจสอบ

ลำดับ ที่	หน่วยรับตรวจ	เรื่องที่ตรวจสอบ	ระยะเวลา ที่เข้าตรวจ	สถานะ การดำเนินงาน
๑.	หน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก จำนวน ๑๒ หน่วยงาน	สอบทานและประเมินระบบ การควบคุมภายในของหน่วย รับตรวจ ตามหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วย มาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการควบคุมภายใน สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑	๑ ต.ค. ๖๑ ถึง ๓๑ ธ.ค. ๖๑	รายงานผลการตรวจสอบแล้ว (ตามแบบ ปค. ๖)
๒.	กองการแพทย์ทางเลือก	ตรวจการดำเนินงาน “โครงการส่งเสริมสุขภาพ ด้วยเวชศาสตร์บูรณาการเพื่อ ผู้สูงอายุประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑”	๑ ต.ค. ๖๑ ถึง ๒๘ ก.พ. ๖๒	รายงานผลการตรวจสอบแล้ว
๓.	๑. สถาบันการแพทย์แผนไทย - สถาบันวิจัยการแพทย์ แผนไทย ๒. โรงพยาบาลการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ ผสมผสาน - โรงพยาบาลฯ - ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย - ศูนย์ราชการฯ ๓. กองพัฒนายาแผนไทย และสมุนไพร ๔. กองการแพทย์ทางเลือก	ตรวจสอบด้านการเงินและ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการใช้จ่ายเงิน บำรุง	๑ ต.ค. ๖๑ ถึง ๓๑ มี.ค. ๖๒	รายงานผลการตรวจสอบแล้ว } รายงานผล การตรวจสอบแล้ว รายงานผลการตรวจสอบแล้ว รายงานผลการตรวจสอบแล้ว
๔.	สำนักงานเลขานุการกรม	การรับ-จ่ายเงินงบประมาณ	๑ ม.ค. ๖๒ ถึง ๓๐ มี.ย. ๖๒	อยู่ระหว่างการตรวจสอบ

ลำดับ ที่	หน่วยรับตรวจ	เรื่องที่ตรวจสอบ	ระยะเวลา ที่เข้าตรวจ	สถานะ การดำเนินงาน
๕.	สำนักงานเลขาธิการกรม	ตรวจสอบด้านการเงินการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับการใช้จ่ายเงินสวัสดิการกรมฯ	๑ ก.พ. ๖๒ ถึง ๓๐ เม.ย. ๖๒	อยู่ระหว่างการตรวจสอบ
๖.	สำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	ตรวจสอบด้านการเงินและการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับในการใช้จ่ายเงินของโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากสำนักงานบริหารกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย	๑ เม.ย. ๖๒ ถึง ๓๑ ก.ค. ๖๒	-
๗.	สำนักงานเลขาธิการกรม	การรับ-จ่ายเงินของส่วนราชการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)	๑ มิ.ย. ๖๒ ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๒	-
๘.	กลุ่มกฎหมายและจริยธรรม	ตรวจสอบการใช้งานระบบความรับผิดชอบละเมิดและแพ่งของหน่วยงานภาครัฐ	๑ ก.ค. ๖๒ ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๒	-
๙.	สำนักงานเลขาธิการกรม	การจำหน่ายพัสดุ	๑ ก.ค. ๖๒ ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๒	-

๒. การบริการให้คำปรึกษาและสร้างมูลค่าเพิ่มให้หน่วยรับตรวจ ได้แก่

ตอบข้อหารือให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ และทางโทรศัพท์

สรุปประเด็นที่ตรวจพบ

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. การตรวจสอบการปฏิบัติงานหรือการดำเนินงาน (Operational Auditing)</p> <p>➢ ระบบการควบคุมภายใน</p>	<p>➢ ตามรายงานผลการสอบทานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน (แบบ ปค. ๖) พบว่า การควบคุมภายในของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีความเพียงพอ ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>อย่างไรก็ดี มีข้อตรวจพบและข้อสังเกตเกี่ยวกับความเสี่ยงการควบคุมภายในและการปรับปรุงการควบคุมภายใน สรุปได้ดังนี้</p> <p><u>๑. ความเสี่ยง</u></p> <p>๑.๑ การติดตามความก้าวหน้าของตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ</p> <p>๑.๒ การยืมและการส่งใช้หนี้เงินยืมราชการ</p> <p>๑.๓ การจัดทำร่างกฎหมาย</p> <p>ลำดับรอง</p> <p>๑.๔ การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p> <p><u>๒. การปรับปรุงการควบคุมภายใน</u></p> <p>๒.๑ การติดตามความก้าวหน้าของตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ วางแผนการติดตามความก้าวหน้าตัวชี้วัดตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ▪ มีการศึกษาสืบค้นข้อมูลย้อนหลังจากเว็บไซต์และรายละเอียดเอกสารอื่น ๆ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ▪ ติดตามข่าวสารจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อย่างต่อเนื่อง 	<p>➢ ต้องวางแผนการควบคุมเพิ่มขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต</p>

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	<p>๒.๒ การยืมและการส่งใช้หนี้เงินยืมราชการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดทำหนังสือแจ้งเวียนแนวทางและมาตรการเพื่อให้ผู้ปฏิบัติเกิดความตระหนักและปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ▪ รายงานข้อมูลให้ผู้บริหารทราบเพื่อกำชับหน่วยงาน ▪ รายงานข้อมูลต่อที่ประชุมคณะทำงานติดตาม เร่งรัด การใช้จ่ายงบประมาณ ▪ เพิ่มมาตรการการปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาการยืมเงินราชการ <p>๒.๓ การจัดทำร่างกฎหมายลำดับรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดส่งบุคลากรเพื่อพัฒนาองค์ความรู้จากหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ ▪ จ้างที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน <p>๒.๔ การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาวิจัยในคนด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ประสานนักวิจัยโดยตรง ▪ จัดทำแบบฟอร์มเพื่อใช้ในการตรวจสอบความครบถ้วนและคำแนะนำในการส่งโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาครั้งแรก ▪ เผยแพร่คู่มือใน Website ของกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก 	
<p>๒. การตรวจสอบด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (Compliance Auditing)</p>	<p>➤ เงินบำรุงของสถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทย ไม่มียอดเคลื่อนไหวทางบัญชี ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ จนถึงวันที่เข้าตรวจสอบ คือวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑</p>	<p>หน่วยงานสามารถปิดบัญชีเงินบำรุง ชื่อบัญชีสถาบันวิจัยการแพทย์แผนไทย เลขที่บัญชี ๑๔๒-๐-๑๐๕๖๙-๘ และโอนเงินที่เหลือทั้งหมดให้กับหน่วยบริการภายในกรมต่อไปได้</p> <p>สถาบันวิจัยฯ ได้แจ้งให้กลุ่มตรวจสอบภายในทราบ เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒ ว่า ได้หารือกับผู้บังคับบัญชาแล้ว โดยยังคงบัญชีเงินบำรุงไว้ เพื่อใช้ในการรองรับการให้บริการทางห้องปฏิบัติการที่จะเปิดให้บริการในอนาคต</p>

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	<p>➤ เงินบำรุงของโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ผสมผสาน และหน่วยงานภายใต้กำกับ ได้แก่</p> <p>๑. ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแผนไทย</p> <p>๒. ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ พบว่า</p> <p><u>ด้านการเบิกจ่าย</u></p> <p>๑. เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ครบถ้วน</p> <p>๒. การหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ครบถ้วน</p> <p>๓. การเบิกจ่ายชำระหนี้ให้กับผู้ขายล่าช้า</p> <p><u>ด้านพัสดุ</u></p> <p>๑. ใบสั่งซื้อ/สั่งจ้าง ระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วน</p> <p>๒. การกำหนดวันส่งมอบพัสดุในใบสั่งจ้างกับหนังสือขอความเห็นชอบให้ดำเนินการไม่สอดคล้องกัน</p> <p>➤ เงินบำรุงของกองพัฒนายาแผนไทย และสมุนไพร พบว่า กรณีเงินโอนเข้าบัญชีจากรายได้ค่าบริการสกัดสมุนไพรหรือการตรวจวิเคราะห์ ไม่สัมพันธ์กับการออกใบเสร็จรับเงิน</p> <p>➤ เงินบำรุงของกองการแพทย์ทางเลือก พบว่า การเบิกจ่ายเงินล่าช้า กรณีค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมวิชาการประจำวันจันทร์ (Monday Conference) และวันพุธ (Wednesday Conference)</p>	<p><u>ด้านการเบิกจ่าย</u></p> <p>๑. ต้องตรวจสอบเอกสารให้ครบถ้วนถูกต้องก่อนการเบิกจ่าย</p> <p>๒. การจ่ายเงินให้กับผู้ขาย/ผู้รับจ้าง ให้หักภาษี ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๑ ตามเกณฑ์ดังนี้</p> <p>๑) การจ่ายเงินให้กับนิติบุคคล มูลค่าตั้งแต่ ๕๐๐ บาทขึ้นไป</p> <p>๒) การจ่ายเงินให้กับบุคคลธรรมดา ที่มีจำนวนรวมทั้งสิ้นตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แม้การจ่ายนั้นจะแบ่งจ่ายครั้งหนึ่ง ๆ ไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท ก็ตาม</p> <p><u>ด้านพัสดุ</u></p> <p>๑. การซื้อทรัพย์สิน จ้างทำของ หรือเช่าทรัพย์สิน หน่วยงานจะต้องดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้ขาย โดยเร็ว หรืออย่างช้าภายใน ๕ วันทำการ นับจากวันที่ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว</p> <p>๒. การกำหนดวันส่งมอบพัสดุในใบสั่งจ้าง ต้องสอดคล้องกับหนังสือขอความเห็นชอบให้ดำเนินการ ซึ่งมีผลต่อการคิดค่าปรับ หากส่งพัสดุล่าช้า</p> <p>หน่วยรับตรวจควรตรวจสอบยอดสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารให้เป็นปัจจุบันเสมอและควรประสานกับผู้ว่าจ้างช่วยแจ้งให้ทราบ กรณีที่โอนเงินค่าบริการมาให้แล้ว เพื่อเป็นการสอบถามความถูกต้อง</p> <p>ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจควรกำชับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ให้จัดทำเอกสารขอเบิกเงินให้แล้วเสร็จทันที หลังจากเสร็จสิ้นการประชุม และควรเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยเร็ว หรืออย่างช้าไม่ควรเกิน ๕ วันทำการ</p>

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๓. การตรวจสอบผลการดำเนินงาน โครงการ (Performance Audit) <u>โครงการส่งเสริมสุขภาพ</u> <u>ด้วยเวชศาสตร์บูรณาการ</u> <u>เพื่อผู้สูงอายุ</u></p>	<p>จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่าง ๕ ภาค จำนวน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดตราด จังหวัดระยอง จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า บุคลากรที่มาอบรมส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็น การพัฒนาองค์ความรู้ด้วยการบูรณาการศาสตร์ การแพทย์ทางเลือกในการดูแลผู้สูงอายุที่ดีมาก ทั้ง ๔ ศาสตร์ ได้แก่ โภชนบำบัด โยคะบำบัด ชี่กง และกวดจุดสะท้อนเท้า เพียงแต่ระยะเวลาใน การจัดอบรมให้องค์ความรู้และฝึกสอนมี ระยเวลาน้อยเกินไป และการนำศาสตร์ทั้ง ๔ ศาสตร์นี้ไปปฏิบัติ ต้องคำนึงถึงบริบทของพื้นที่ ในแต่ละจังหวัดด้วย จึงจะทำให้ประสบ ความสำเร็จได้ หน่วยงานด้านการแพทย์แผนไทย และสถานบริการบางจังหวัด ดำเนินงานประสบ ความสำเร็จมาก ขณะเดียวกันบางจังหวัด ดำเนินงานประสบความสำเร็จน้อย ซึ่งวิเคราะห์ ได้ว่าสาเหตุเกิดมาจากปัจจัยสำคัญ ๔ องค์ประกอบ ที่เรียกว่า ๔ Ms สรุปได้ ดังนี้</p> <p><u>๑. ด้านบุคลากร (Man)</u></p> <p>๑.๑ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นที่แตกต่างกันไป ต่อการนำเวชศาสตร์บูรณาการไปใช้ในการดูแล สุขภาพกับผู้สูงอายุ ศาสตร์ที่ผู้บริหารให้ ความเชื่อมั่นมากที่สุด คือ โภชนบำบัด และชี่กง เพราะเป็นการรักษาที่เห็นเป็นประจักษ์อีก ทางเลือกหนึ่ง แต่สำหรับโยคะบำบัด และกวดจุด สะท้อนเท้า ยังขาดความเชื่อมั่น เนื่องจากโยคะ บำบัดยากเกินไปสำหรับผู้สูงอายุ และกวดจุด สะท้อนเท้า ยังขาดหลักฐานเชิงประจักษ์</p> <p>๑.๒ การพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขและภาคี เครือข่าย (Primary Care Team) พบว่า ผู้ผ่าน การฝึกอบรม นำศาสตร์ไปใช้ในรูปแบบที่ต่างกัน ตามความถนัดและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล</p>	<p>๑.๑ จัดทำแผนการพัฒนาหรือ ฝึกอบรมบุคลากรเพื่อทบทวนและ เพิ่มเติมความรู้ ความสามารถ และทักษะให้กับบุคลากรอย่าง สม่ำเสมอ</p> <p>๑.๒ เพิ่มอัตรากำลังด้านการแพทย์ แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เพื่อขยายขอบเขตงานด้าน การแพทย์แผนไทยฯ และจัดให้มี ผู้ให้บริการแทนกรณีบุคลากรต้อง ไปราชการ อบรม และศึกษาต่อ</p>

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
	<p><u>๒. ด้านงบประมาณ (Money)</u></p> <p>การได้รับงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรมีจำกัด บางจังหวัดได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลท้องถิ่น สามารถพัฒนาบุคลากรและดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ แต่บางจังหวัดไม่ได้เงินสนับสนุน ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ ได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p><u>๓. ด้านสถานที่และเครื่องมือเครื่องใช้ (Materials)</u></p> <p>พบว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระบี่ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา มีอาคารให้บริการแยกเป็นสัดส่วน นอกนั้นยังควรได้รับการสนับสนุนด้านสถานที่และอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อความปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด</p> <p><u>๔. ด้านการบริหารจัดการ (Management)</u></p> <p>พบว่า ชมรมผู้สูงอายุส่วนใหญ่พึงพอใจมาก ต้องการให้รัฐสนับสนุนเต็มที่ แต่ด้วยบริบทของแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป ศาสตร์ด้านโยคะบำบัด เป็นศาสตร์ที่ยากที่สุดสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากต้องฝึกเป็นระยะเวลาอันยาวนานจึงจะเห็นผล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้ศาสตร์ด้านอื่นๆ ที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและบริบทของพื้นที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อให้งานด้านการแพทย์แผนไทยฯ ขยายตัวเติบโตมากขึ้น และควรจัดอบรมในส่วนภูมิภาค เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้เข้าร่วมอบรม ▪ ควรนำเสนอโครงการพัฒนางานด้านการแพทย์แผนไทยฯ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ได้เงินงบประมาณสนับสนุนการขยายขอบเขตงานด้านการแพทย์แผนไทยฯ ในระดับท้องถิ่น <p style="text-align: center;">-</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ควรกำหนดแนวทางการปฏิบัติหรือทิศทางในการนำศาสตร์การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมาใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและประชาชน เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการนำองค์ความรู้ไปใช้ได้อย่างชัดเจน ▪ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก หน่วยงานการแพทย์แผนไทย และสถานบริการสุขภาพ ควรร่วมกันสร้างความเชื่อมั่น โดยการพิจารณา

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
		<p>คัดเลือกองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์บูรณาการที่ได้ผลที่สุด ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่</p> <p>ดำเนินการให้มีชื่อเสียงและยอมรับให้เกิดความเชื่อมั่น จนสามารถนำไปสู่การขยายขอบเขตงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ผสมผสานกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ชมรมผู้สูงอายุและประชาชนในวงกว้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ หน่วยงานที่รับผิดชอบ <p>ในกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการนำองค์ความรู้ด้านเวชศาสตร์บูรณาการไปใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและประชาชน ตลอดจนติดตามปัญหาและอุปสรรคจากการนำองค์ความรู้ไปใช้ กรณีการดำเนินงานเกิดผลกระทบต่อผู้สูงอายุและประชาชนที่มาใช้บริการ ควรหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ควรมีการขับเคลื่อนงานด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ด้วยการกำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับกระทรวงทุกปี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ <p><u>ด้านคุณภาพบริการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ควรมีการจัดทำแบบสอบถามผู้รับบริการ เพื่อประเมินผลการให้บริการ ๒. ปรับปรุงสถานที่ให้มีความเหมาะสม ไม่คับแคบเกินไป สะอาด ปลอดภัย

เรื่อง	ข้อตรวจพบ	ข้อเสนอแนะ
		๓. ส่งเสริมให้แพทย์แผนไทย มีใบประกอบโรคศิลปะ ๔. สนับสนุนด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ให้ทันสมัย และเพียงพอ ๕. สนับสนุนอัตรากำลังให้เพียงพอ

๓. การติดตามและประเมินผลการตรวจสอบ (Monitoring)

การติดตามและประเมินผลการตรวจสอบตามข้อเสนอแนะ ระยะเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ทั้งการปฏิบัติงานด้านการเงิน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ได้แก่ สถาบันการแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน กองพัฒนายาแผนไทยและสมุนไพร กองการแพทย์ทางเลือก ได้มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสม การควบคุมภายในที่วางไว้มีความเพียงพอ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(นางวิสุทธิโฉม คล้ายแก้ว)
 ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน